

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

22 april 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de stand van zaken van de nieuwe vorm van trajectbegeleiding

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het strategisch plan voor het Vlaams beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de stand van zaken van de uitvoering van het armoedebeleid

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het gelijkekansenbeleid voor blinden en slechtzienden

Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het subsidiereglement voor de diensten voor aangepast vervoer

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over tekorten inzake de Individuele Materiële Bijstand

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de verdeling van de winsten van de Nationale Loterij

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de verzekering van vrijwilligers in de bijzondere jeugdzorg

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de nood aan een expertisecentrum opvoedingsondersteuning

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Donderdag 22 april 2004

VOORZITTER : De heer Koen Helsen

– De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.44 uur.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de stand van zaken van de nieuwe vorm van trajectbegeleiding

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de stand van zaken van de nieuwe vorm van trajectbegeleiding.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de minister, dit dossier is hier al verscheidene malen aan de orde geweest tijdens uw ministerschap. In de zomer van vorig jaar zijn de zorgbegeleidingstrajecten stopgezet, ze waren op dat ogenblik allemaal uitdovend omdat de regering ze geëvalueerd had. Professor Maes heeft er een studierapport over gemaakt. Er werd gesteld dat het experiment zinvol was en navolging verdiende. In november 2003 heb ik weer een vraag over de nieuwe zorgtrajectbegeleiding gesteld omdat er toen al een aantal trajecten afgelopen waren. U verklaarde dat die nieuwe zorgtrajecten vanaf januari zouden ingaan.

Begin februari heb ik u opnieuw een vraag gesteld over de stand van zaken in dit dossier. Toen was het antwoord dat men er in de maand maart klaar mee zou zijn. De trajecten zouden in april of mei van start gaan. Uit de verslagen van de regering die wij in ons bezit hebben, blijkt dat nog niet het geval te zijn.

Van een vast regulier beleid zoals u vorige zomer aankondigde, is nu geen sprake meer vermits er een periode open blijft. Dat is spijtig omdat het om

goede experimenten gaat. Er is 5 maanden tijd verloren gegaan. Intussen hebben mensen met een brede knowhow een andere opdracht moeten zoeken.

U verklaarde dat de implementatie van zorgtrajectbegeleiding in het Vlaams Fonds volop in uitvoering was op basis van het onderzoeksrapport. Bij het aanbieden van de zorgtrajectbegeleiding zou u het beheer geven aan een op te richten Vlaams platform van verenigingen van personen met een handicap. De samenstelling was in februari nog niet gekend, maar het zou om personen en diensten gaan die bezig zijn met het bijstaan van personen met een handicap.

U kondigde een overleg aan met de verenigingen van personen met een handicap, die het Vlaams gebruikersoverleg vertegenwoordigen. Dit gebruikersoverleg zou dan deelnemen aan het regionaal overleg Gehandicaptenzorg. U zou ook contact opnemen met de vertegenwoordigers van het Vlaams overlegplatform Trajectbegeleiding. Het ontwerp van besluit zou in maart bij de regering worden ingediend.

Mevrouw de minister, wordt de vooropgestelde timing gehaald ? Ik heb het dan over de timing van de effectieve implementatie van de trajectbegeleiding zoals aangekondigd en beloofd. Is de samenstelling van het nieuwe Vlaamse platform van verenigingen van personen met een handicap reeds gekend ? Wie bereidt de oprichting van de VZW voor ?

In welke mate is er al contact geweest met bestaande groepen, zoals het Vlaams gebruikersoverleg voor personen met een handicap of het Vlaams overlegplatform trajectbegeleiding ? Hebben deze verenigingen uw visie ondersteund ? Hoe worden zij bij de regeling betrokken ?

Van Cleuvenbergen

Hoe ziet de nieuwe regeling er concreet uit ? In uw beleidsbrief had u aangekondigd dat het nieuwe platform de zorgtrajectbegeleiding moest organiseren. Als we nu alles lezen wat erover is verschenen, zou er ook een belangrijke collectieve opdracht zijn in het ondersteunen van de vertegenwoordigers van de gebruikers bij de participatie van die regionale overleggroepen.

In welke mate brengt dat de individuele ondersteuningsfunctie in gevaar ? De middelen zijn immers beperkt. In welke mate is er een verband met de reorganisatie van de werking van deze regionale overleggroepen en de centrale wachtlijsten ? Hoe garandeert u de onafhankelijkheid van de werking van het nieuwe platform ? Is in voldoende middelen voorzien ?

In welke mate zullen de personen met een handicap de kans krijgen om ondersteund te worden door een trajectbegeleiding, als zij nog geen gebruik maken van het aanbod van het Vlaams Fonds ? Is trajectbegeleiding rechtstreeks toegankelijk voor de gebruikers ? Gebeurt dat misschien na een verwijzing ? In welke mate is het concept trajectbegeleiding dat in de studie van professor Maes is uitgewerkt, behouden in de nieuwe regeling ?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Cleuvenbergen, ik kan u geruststellen : de nieuwe trajectbegeleiding zal nog tijdens deze zittingsperiode worden gerealiseerd. De materie is geïntegreerd in het besluit van de Vlaamse regering over de organisatie van het Vlaams Platform van verenigingen van personen met een handicap. Vorige maand heeft de raad van bestuur van het Vlaams Fonds het ontwerp van besluit besproken. De Vlaamse regering zal het ontwerp van besluit eind deze maand of begin volgende maand goedkeuren.

In februari hebt u me gevraagd naar een stand van zaken. Toen hadden we het over de beleidsopties die in het ontwerp zouden worden opgenomen en daar ondertussen ook in zijn opgenomen. Die opties zijn : de trajectbegeleiding is een onafhankelijke dienstverlening ; het beheer en de organisatie ervan gebeurt door het platform en dat wordt ook in het besluit over het platform vermeld ; organisaties die personen met een handicap begeleiden en informeren kunnen toetreden tot het platform. De bestaande VZW Vlaams Gebruikersoverleg van

personen met een handicap heeft terzake al veel ervaring verworven. Haar naam, structuur, organisatie, werking en statuten kunnen worden geherformuleerd volgens de vereisten van de toekomstige VZW Vlaams Platform van Verenigingen van Personen met een Handicap.

Met het Vlaams Fonds is een lijst opgesteld van criteria waaraan organisaties moeten beantwoorden als ze in het bestuur van het platform willen zeten. We kiezen voor een bredere vertegenwoordiging van gebruikers in het platform. De inwerkingtreding is voorzien voor 1 september 2004. In april zal de raad van bestuur van het Vlaams Fonds zich uitspreken over een voorstel om overbruggingskredieten toe te kennen tot eind augustus 2004. Als het van ons afhangt, komt er dus een naadloze overgang van de VZW Vlaams Gebruikersoverleg naar de VZW Vlaams Platform. Dat zal leiden tot een versterkte structuur en organisatie.

Het platform krijgt een dubbele taak : de verenigingen van personen met een handicap vertegenwoordigen in het regionaal overleg enerzijds en de belangen van personen met een zorgvraag behartigen en hen begeleiden anderzijds. De informatieve en begeleidende rol heeft vooral betrekking op het indienen van klachten over de zorgvraag, -registratie en -bemiddeling, en op het organiseren van de trajectbegeleiding. Dat laatste wil niet zeggen dat het platform zelf de trajectbegeleiding zal uitvoeren.

Het onderzoek van professor Maes is uitgevoerd in opdracht van het Vlaams Fonds. Het daarin opgenomen theoretische model is compatibel met onze definitie van trajectbegeleiding en komt ook voor in het ontwerp van besluit. Ik schat de onderzoeksresultaten hoog in, want ze bevatten al sterke hints over hoe alles in beleidsmaatregelen kan worden omgezet.

Op jaarbasis is voorzien in 300.000 euro. Er is een heroriëntering van 300.000 euro van de bijzondere subsidies toegekend voor die projecten zorgtrajectbegeleiding. Tot slot is er een herallocatie van 300.000 euro van de bijzondere subsidies die waren toegekend voor de ondersteuning van gebruikers in het Regionaal Overleg Gehandicaptenzorg.

Op 11 februari was er een overleg met de vertegenwoordigers van het Vlaams gebruikersoverleg van personen met een handicap. Op hun raad van bestuur van 3 maart hebben ze hun standpunt inzake die voorstellen bepaald. Op 16 februari is er een overleg geweest met het Vlaams Overlegplatform Trajectbegeleiding.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de minister, ik betreur dat projecten die een goede evaluatie krijgen en dus moeten worden voortgezet, toch onderbroken worden omdat de nieuwe regeling niet klaar is. Dit project had moeten kunnen worden voortgezet tot in augustus of tot op het moment dat het nieuwe systeem in werking treedt. Nu worden we geconfronteerd met een hiaat, en dat is spijtig. De informatie die personen met een handicap moeten krijgen over de oriëntatie inzake zorg en arbeid, is immers een ingewikkeld kluwen. Dat betekent natuurlijk niet dat andere mensen die taak niet deels opnemen. Toch bleek ook uit de studie dat de opzet anders was.

Eind deze maand wordt dit ontwerp van besluit voorgelegd aan de regering. Ik vind dat vrij laat, want het moet dan ook nog naar de Raad van State.

Minister Adelheid Byttebier : Dat moet ik nog eens nagaan. In elk geval blijft de timing behouden. Op 1 september treedt het besluit in werking. Wat de overgangsbepalingen betreft, zijn er overbruggingskredieten toegekend tot eind augustus.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Eerst was gezegd dat het besluit in januari van kracht zou worden, nu is het al september.

Minister Adelheid Byttebier : We hebben al verschillende stappen doorlopen. Een degelijk besluit vereist nu eenmaal een voldoende groot draagvlak. De verschillende data hebben elkaar zonder dralen opgevolgd.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Dat is pas zo vanaf februari, terwijl het besluit al vorig jaar in de zomerperiode was genomen.

Ik heb nog vragen over twee concrete zaken. Ten eerste zegt u dat de nieuwe VZW die zal worden omgevormd, de trajectbegeleiding zal aansturen. Wie zijn daarbij dan de mogelijke partners ?

Mijn tweede vraag betreft de budgetten. Op jaarbasis is inderdaad voorzien in een bedrag van 900.000 euro. Er wordt 300.000 euro aan nieuwe middelen ingeschreven in de begroting. Als dat bedrag pas in september wordt opgenomen, betekent dit dat drie vierde daarvan niet zal worden uitgegeven. Er was ook een heroriëntering van 300.000 euro van de bijzondere subsidies die toegekend zijn voor de projecten zorgtrajectbegeleiding. Deze

trajecten zijn al stopgezet. Ook hier zal dus drie vierde niet worden benut. De herallocatie blijft dezelfde, want hier gaat het om een effectieve overgang. Met andere woorden, heel wat middelen zullen dit jaar niet worden gebruikt. Dat betekent weliswaar een overschot op de begroting, maar ook dat mensen al die tijd hebben moeten wachten.

Minister Adelheid Byttebier : Wat de geldbesteding betreft, is het geld ingeschreven. Het gaat om een totaalbedrag van 900.000 euro. Op het eind van het jaar zullen we aantonen dat dit geld effectief is gebruikt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het strategisch plan voor het Vlaams beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het strategisch plan voor het Vlaams beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het strategisch plan voor het Vlaams beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden dat in juli 1996 is gestart, liep af eind 2002.

In september 2002 verklaarde minister Vogels dat een actualisering van het minderhedenbeleid dringend nodig was. In oktober 2002 werd dit geconcretiseerd in een nota aan de Vlaamse regering. Er moest een planningsproces worden gestart voor een grondige analyse en evaluatie van het huidige beleid. Er zou een geactualiseerd strategisch plan voor het Vlaams minderhedenbeleid worden voorgelegd aan de regering en aan het parlement, ten laatste in juni 2003.

Onze fractie heeft herhaaldelijk gevraagd om het debat over de actualisering van het Vlaams minderhedenbeleid eerder te houden. Het inburgeringsdecreet zou immers een onderdeel moeten zijn van dit strategisch plan. Er werd niet op onze

Van Cleuvenbergen

vraag ingegaan. Nochtans moest er na indiening van het strategisch plan eind juni 2003 een parlementair debat volgen. Dat moest de verkiezingsperiode overbruggen omdat het toen allemaal gevoelig lag. Dat was de afspraak.

Minister Vogels heeft de studie over het Vlaams minderhedenbeleid ontvangen in mei vorig jaar. We hebben daar een voorstel van resolutie over ingediend. Dat zal hopelijk niet meer nodig zijn in de volgende legislatuur. De regering heeft het nieuwe plan goedgekeurd in september. De concrete krachtlijnen zouden worden uitgewerkt tegen 1 maart 2004.

Mevrouw de minister, u hebt deze datum regelmatig bevestigd. Toen ik deze vraag stelde op 24 maart was het plan nog altijd niet aan het parlement bezorgd. Ondertussen is het plan wel voorgelegd aan de regering, maar het moet nog worden besproken door het parlement. Daar moet het beleid inzake integratie uit voortvloeien. Ik heb begrepen dat dit plan in de lijn ligt van het vorige, maar dat u het begrip integratie anders formuleert. Wat is de stand van zaken in de concretisering van dit plan ?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Ik ben zelf vragende partij dat het plan hier besproken wordt. De regering werkt tot 12 juni, dus voor mij niet gelaten, integendeel : graag. Het document is trouwens al aan de commissieleden bezorgd. Het werd u toegestuurd samen met het jaarrapport 2002-2003 van ICM. Misschien kunnen we dit document nog bespreken. Het Strategisch Plan Etnisch-Culturele Minderheden is er, en het werd recent goedgekeurd door de regering. De principes zijn er al sinds september, de concrete acties zijn nog niet uitgetekend.

Het verschil met het vorige strategisch plan is de opening naar de hele samenleving. We leven in een zeer verscheiden samenleving. Ik wil geen beleid voeren dat enkel op de specifieke doelgroepen van oud- en nieuwkomers, asielzoekers, woonwagenbewoners, enzovoort, gericht is. Ik volg een ander denkspoor, namelijk : we leven allemaal samen in verscheidenheid. Ik heb me daarvoor gebaseerd op de filosofie van het intercultureel leren. Het is mijn opdracht om dat uit te bouwen.

Op 26 maart 2004 heeft de Vlaamse regering het nieuw Strategisch Plan Minderhedenbeleid 2004-

2010 goedgekeurd onder de titel 'Samenleven in diversiteit. Gedeeld burgerschap en gelijke kansen in een kleurrijk Vlaanderen'. Net zoals de doelgroepenbenadering vervalt ook de aanpak van bovenaf. We willen vertrekken van de sterkte van de doelgroepen. Wat willen zij ? De participatie van de allochtonenorganisaties zit hier duidelijk in vervat.

De ICM, de Interdepartementale Commissie Etnisch-Culturele Minderheden, moet in opvolging van dat nieuwe plan de prioritaire acties afbakenen om de doelstellingen te realiseren. Daarover wordt gerapporteerd aan de regering tegen 1 oktober 2004. We zullen trouwens bij deze opdracht, die loopt van 1 april tot 1 oktober, ook de lokale besturen betrekken. Zij spelen immers steeds meer een essentiële rol in het minderhedenbeleid.

In het vernieuwd kader waarover ik u al sprak, kiezen we voor de benadering van samenleven in diversiteit. U hebt het document daarover ontvangen. Hierna geef ik chronologisch weer hoe dit nieuw strategisch plan tot stand is gekomen.

Toen ze werd geconfronteerd met die nieuwe vragen, ontwikkelingen en uitdagingen in het minderhedenbeleid, besliste de Vlaamse regering op 25 oktober 2002 het bestaande minderhedenbeleid te actualiseren. Er is toen ook opdracht gegeven aan een vaste plangroep om een bijdrage te leveren. Die plangroep werd begeleid door een externe consultant, en was samengesteld uit leden van de ICM, aangevuld met vertegenwoordigers van de SERV-administratie, het Minderhedenforum VZW en het Vlaams Minderhedencentrum VZW. Voorts werden ook de kabinetten uitgenodigd aan het planningsproces deel te nemen.

Twee maanden later werd begonnen met een evaluatieonderzoek naar het minderhedenbeleid. De vraag rees of de bestaande initiatieven wel efficiënt waren. Het ging om een onafhankelijk onderzoek, dat werd toevertrouwd aan professor emeritus Albert Martens. Het rapport werd voor de zomer van 2003 afgerond en aan de plangroep bezorgd.

Vorig jaar in de zomer, toen ik nog maar pas minister was, vond ik het heel belangrijk de resultaten van dat onderzoek, evenals de professor en zijn team, aan de pers voor te stellen. In essentie werd toen gezegd dat er heel veel gebeurt, met erg veel goede wil, maar dat er geen terugkoppeling was. De resultaten werden te weinig geëvalueerd. Ook werd de kritiek geuit dat de ICM, die een coördinerende rol heeft, een te zware opdracht had.

Byttebier

We hadden toen twee keuzes : we konden ofwel de andere administraties aanmanen om de ICM meer te voorzien van kant-en-klare informatie en van een evaluatie van hun maatregelen, ofwel de ICM zelf versterken. Persoonlijk ben ik ervan overtuigd dat de ICM moet worden versterkt, maar voor 2004 zat er geen uitbreiding van de administratie in. De komende jaren zullen uitwijzen dat we, om onze maatregelen efficiënt te maken, die versterking wel degelijk nodig hebben. Ook al bestaat er veel bereidheid bij de andere administraties om doeltreffend te zijn, we hebben ook een kern nodig die groter is dan de ene persoon die er nu werkt.

Op 19 september 2003 werd het beleidskader van het strategisch plan goedgekeurd. Het betrof toen de grote principes. In maart jongstleden is het kader gedefinieerd. Voor oktober komen de prioritaire acties. Daarna zijn er nog een goede 5 jaar nodig.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de minister, mijn vraag is intussen wat achterhaald, want ze dateert van voor de regeringsbeslissingen. Ik heb toch nog twee bedenkingen.

In het verslag van professor Martens werden tewerkstelling en onderwijs aangeduid als twee belangrijke knelpunten. Dat verslag werd in mei, net voor de federale verkiezingen, aan minister Vogels overhandigd. Het is jammer dat daar een heel jaar niets mee is gedaan. Wij krijgen die rapporten wel, maar andere leden weten niet eens dat ze bestaan. We krijgen inderdaad veel, en de leden van deze commissie zullen dit wellicht grondiger lezen dan de anderen, maar het vraagt wel erg veel aandacht om alles in het oog te houden en op de hoogte te zijn van alles wat we zouden moeten lezen.

U hebt niets gezegd over de afspraken met de federale regering. Daar moet in de toekomst nog aan worden gedacht. Als we geen overleg plegen met de federale regering, die met haar maatregelen soms het Vlaams beleid doorkruist omdat ze het ook niet altijd kent, dan zullen we immers niet verder komen.

Ik heb er altijd voor gepleit dat we het jaarverslag van de ICM zouden krijgen. Een grote kritiek van professor Martens was trouwens dat er te weinig gegevens ter beschikking waren. U hebt aanvankelijk gezegd dat het jaarrapport niet zou worden ge-

maakt, omdat één persoon het inderdaad niet allemaal aankan. Dat is echter zo belangrijk dat ik blij ben dat er een tandje is bijgestoken. Mijn bewondering gaat uit naar de mensen van de administratie, die er vaak alleen voor staan. Er zal voor het minderhedenbeleid een sterkere cel moeten worden uitgebouwd.

Minister Adelheid Byttebier : Ik heb vernomen dat het jaarverslag in het jaar 2000 kon worden overgeslagen omwille van een te grote werklast. Ik heb toen aan de ICM gevraagd ervoor te zorgen dat er ondanks de werklast toch geen lacune zou ontstaan. Er is toen de tweejarenoplossing uit de bus gekomen. Ik wil hiermee zeker niet terugkomen op een eerdere beslissing : jaarverslagen bieden een overzicht en zijn belangrijk.

Het overleg met de federale regeling past in het overleg inzake armoedebeleid. Er is inderdaad geen apart overleg inzake minderheden. De problemen zullen er nochtans niet op verminderen. De tweede en derde generatie brengt eigen problemen mee. De migratiestroom houdt bovendien ook niet op. Een apart overleg is zeker aangewezen.

Wat uw opmerking betreft dat er het voorbije jaar niets zou zijn gebeurd in verband met tewerkstelling en onderwijs, kan ik u meedelen dat onlangs nog in het nieuws sprake is geweest van de succesvolle aanwervingen van ouderen, personen met een handicap en alloctonen. Ik denk ook aan het aanstellen van de ervaringsdeskundige. Daar worden ook alloctonen bij betrokken. Het beleid komt ook doelbewust tot uiting in het decreet gelijke onderwijskansen. Er is het voorbije jaar zeker een en ander gebeurd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de stand van zaken van de uitvoering van het armoedebeleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de stand van zaken van de uitvoering van het armoedebeleid.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de minister, in 1994 werd het algemeen verslag over de armoede gepubliceerd. Het was symbolisch belangrijk omdat voor de eerste maal een rapport werd opgesteld in samenspraak met de mensen die in armoede leven. De mensen konden zelf over hun situatie rapporteren en oplossingen suggereren.

Iedereen was getroffen door de menswaardigheid van het verslag en was ervan overtuigd dat voortaan in dialoog zou worden doorgewerkt. In 1998 bleek tijdens de ad-hoccommissie voor armoede dat dit niet evident was. Mensen die met beleid bezig zijn, houden er immers een ander tempo op na. De dialoog waarover zo vaak werd gesproken, is niet altijd toegepast.

Het samenwerkingsakkoord was de basis voor het armoedebeleid, aangevuld met het decreet op de verenigingen van mensen die in armoede leven en ervaringsdeskundigen. In het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten werden de rechten van de mens als invalshoek genomen.

De eerste minister stelde toen dat hij verantwoordelijk was voor het armoedebeleid en dat hij het zou coördineren. Het ging toen om premier Dehaene. Tijdens de vorige legislatuur is die taak niet langer door de eerste minister uitgevoerd. Dat is een zwakte gebleken gedurende de afgelopen jaren. In het samenwerkingsakkoord is nochtans bepaald dat de voorzitter van het overleg de eerste minister moet zijn.

Er werd een interministeriële conferentie sociale integratie georganiseerd en een steunpunt opgericht om het beleid te ondersteunen. Het steunpunt zou zorgen voor een tweemaaljaarlijks verslag dat telkens opnieuw vanuit de dialoog met de armen zou rapporteren wat er de facto was gebeurd. In 2003 werd een armoededecreet goedgekeurd en zijn er de jaarlijkse Vlaamse actieplannen armoedebestrijding. Er is ook werk gemaakt van congressen, soms zelfs wat te veel. De verenigingen waar armen het woord nemen, werden ook financieel ondersteund.

Nu is de tijd gekomen om deze voorbije tien jaar te evalueren. Naar aanleiding van tien jaar Algemeen Verslag van de Armoede zou er een debat plaatsvinden. Is dat zo ? Het congres dat zou plaatsvinden in 2003, is weggevallen. Het zou samenvallen met het vooruitgangcongres van maart 2004, dat zou worden voorbereid door verenigingen waar armen het woord nemen. Dat congres heeft evenmin plaatsgevonden. Er was een viering van de be-

weging op 27 maart, en we hebben een uitnodiging gekregen voor een studiedag op 6 mei 2004. Is dat ter vervanging van de vroeger aangekondigde congressen ? Hoever staat het met de voorbereidende rondetafelconferenties ?

Als het inderdaad gaat om de opvolging van de congressen, dan zou er op de begroting een budget voorbehouden moeten zijn. Er is voorgesteld om die budgetten over te hevelen naar de verenigingen waar armen het woord nemen zodat zij wat beter zouden zijn gesubsidieerd. Ik had daar graag wat meer uitleg over gehoord. Wij hebben ondertussen het evaluatieverslag van het steunpunt gekregen dat ons moest worden overhandigd.

Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding werd op 12 maart 2004 door de Vlaamse regering goedgekeurd. Het is mijn plicht om dit door te nemen. Het komt veeleer neer op een Vlaams Actieplan Welzijn. Het gaat om allerlei sociale maatregelen, om veel meer dan om de armen alleen. Als men volgens een dialoogmodel met deze doelgroep wil werken, moeten er niet alleen maatregelen op het vlak van tewerkstelling in voorkomen voor mensen met een lager inkomen. Armoede heeft immers niet alleen te maken met een laag inkomen, maar ook met cultuur.

Ik daag de minister uit om het rapport aandachtig te lezen. Zij zal zeker akkoord gaan met mijn lezing ervan. De dialoog ontbreekt in grote mate, alhoewel er veel over wordt gezegd. Bovendien beschikken we over de beleidsaanbevelingen van het jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting. Het boek komt ieder jaar in november uit. Nu ging het over armoede en depressie en de gezondheidsverschillen bij armen. Ik verwacht dan dat de aanbevelingen in maart toch zouden zijn opgenomen, maar ik heb er weinig over teruggevonden. Het actieplan wordt dan ook moeilijk meetbaar.

Hoe zit het met de interministeriële conferenties ? Wij weten daar niets over. Welke thema's worden er behandeld ? Wie komt daar samen ? Hoe wordt er te werk gegaan ?

Wat de subsidiëring betreft van verenigingen waar armen het woord nemen, hoor ik dat men het zeer moeilijk heeft met het toepassen van het decreet. Het feit dat elke vereniging een aparte VZW-structuur moet hebben, blijkt bijvoorbeeld problematisch te zijn. Wij hebben dat altijd al gezegd. Verder is er de dubbelzinnige rol van het Vlaamse netwerk. Zij zijn immers rechter en partij in allerhande aangelegenheden. Het was voorspelbaar dat dit

Van Cleuvenbergen

voor problemen zou zorgen. Ik had hier graag een reactie op.

Hoe is het gesteld met de uitvoering van de vermelde decretale bepalingen? Is het wel een goede zaak dat zowel de erkenning als de financiering gebeurt door onder meer het Vlaams netwerk? Was dat niet beter bij de Vlaamse administratie gebleven?

Hebben de verenigingen wel een groeiperspectief? Met een halftijds medewerker kan immers niet erg veel werk worden verzet.

Waarom hebben wij het tweejaarlijks evaluatieverslag zo laat gekregen? Volgens het decreet wordt het verslag in juli aan de minister overhandigd. De minister moet het dan verder verdelen aan de SERV en het Vlaams Parlement. Twee jaar geleden is dat ook al fout gelopen.

Hoe staat het met de aangegane engagementen in het kader van tien jaar Algemeen Verslag van de Armoede? Voelen de armen zelf enige vorm van vooruitgang?

Hoe is het gesteld met de afstemming van de verschillende acties, onderzoeken en congressen op het terrein? In welke mate worden de resultaten benut voor het Vlaams Actieplan Armoede? Hoe gebeurt de dialoog bij het totstandkomen van het Vlaams Actieplan?

Er is vroeger eens een vraag gesteld over het aantal middelen dat naar armoedebestrijding gaat. Dat blijkt moeilijk te becijferen. Wij hebben een decreet ingediend om dit in kaart trachten te brengen. Bij dat actieplan moeten er toch budgetten naast kunnen staan. Is daartoe al een poging ondernomen, of is dat totaal onmogelijk gebleken?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Ik onthoud vooral de intrigerende opmerking dat het armoedeverslag vooral over algemeen welzijnswerk zou gaan. We werken nochtans steeds meer met armen zelf. We betrekken de ervaringsdeskundigen bij het opstellen van rapporten. De verenigingen worden met onze steun mondiger, en drukken hun stempel op het werk. Ze maken het allemaal concreter. Het gevaar bestaat natuurlijk wel dat een geïntegreerde, coördinerende aanpak te algemeen blijft. We moeten daar alert voor blijven.

Er kan een aparte berekening worden gemaakt, maar u moet goed beseffen dat het allemaal vrij vaag zal zijn. Zo kunnen we voor armen in het onderwijs de maatregel nemen om kleinere klasjes in te voeren. Dat is een goede maatregel, ook voor kinderen met ADHD en kinderen uit achtergestelde gezinnen. Het is dus onmogelijk precies te bepalen in welke mate een kleiner klasje bijdraagt tot armoedebestrijding.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Ik vergelijk het allemaal met de lange weg die is afgelegd vooraleer we het verslag over het Peking-decreet in handen kregen. Bij dat verslag zit nu ook een budgettaire plan. De zaken moeten concreter worden. Een heleboel zaken uit het Vlaams Actieplan Armoede zouden ook in het Actieplan Gelijke Kansen kunnen staan.

Minister Adelheid Byttebier : Dat verrast me niet. De introductie van kleinere klassen kan men even goed onderbrengen bij maatregelen ter ondersteuning van kinderen met leerstoornissen. Dat is het gevolg van elke inclusieve aanpak. U hebt natuurlijk gelijk dat we waakzaam moeten zijn.

Wat is het oordeel van de armen zelf over de ontwikkelingen van de afgelopen jaren? Tijdens de viering van de Vierdewereldbeweging in het Congrescentrum van Gent heb ik aandachtig geluisterd naar de uiteenzettingen. De armen hebben er gepleit voor nog meer inspanningen, maar ze vinden ook dat er meer begrip is gekomen voor armoede. Ze stellen dat in de bijzondere jeugdbijstand al eens naar hen wordt geluisterd. Dat lost het probleem niet op, maar toont toch aan dat het Armoederapport van tien jaar geleden waarin armen zelf hun verhaal vertellen, vruchten afwerpt.

U stelt dat de relatie tussen depressie en armoede die ook in het recente jaarboek wordt aangesneden, niet onmiddellijk in het verslag is terug te vinden. Voor onze zesde doelstelling inzake geestelijke gezondheid over zelfdoding en depressie is nochtans in aparte projecten voor depressieve armen voorzien. We stellen immers vast dat armen vlugger depressief worden dan niet-armen. We zijn ons bewust van de noodzaak van een aparte aanpak van depressie en zelfdoding bij armen.

Ik antwoord nu op uw concrete vragen. Het decreet van maart 2004 vormde de officiële start van het permanente armoedeoverleg waarin de administraties aan bod komen, en van het Vlaams Netwerk van verenigingen waarin armen het woord nemen. De Vlaamse regering heeft op 12 maart 2004 de overeenkomst met het Vlaams Netwerk

Byttebier

goedgekeurd. De financiering van verenigingen waarin armen het woord nemen, zal moeten worden aangepast, want er zijn steeds meer verenigingen die daarvoor in aanmerking komen.

U sprak over de moeilijkheden van de verenigingen om alles op poten te zetten. Het is de bedoeling dat het Vlaams Netwerk een groot deel van die beslommeringen op zich neemt, zodat niet elke vereniging een contract moet afsluiten met een sociaal secretariaat en dergelijke. Misschien moeten we nog meer administratieve beslommeringen overnemen. Dat moet wel duidelijk in contracten worden geregeld.

In uitvoering van het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten over de continuïteit van het armoedebeleid hebben we op 30 maart het tweejaarlijkse verslag ontvangen. Op 31 maart hebben we het aan deze commissie, de Gezins- en Welzijnsraad, de Gezondheidsraad en de SERV overgemaakt. Van zodra we de adviezen hebben ingewonnen, kunnen we hierover debatteren.

Hoe zit het met het breed maatschappelijk debat naar aanleiding van 10 jaar Algemeen Verslag? De interministeriële conferentie heeft dat onder leiding van minister Arena op 4 februari 2004 besproken. Ik heb ooit nog als medewerkster van mevrouw Van Den Heuvel de ad-hoccommissie over armoede gevolgd. Dat was een goede leerschool, en ik hecht er veel belang aan terzake een rol te spelen. Er zal een stuurgroep worden opgericht die tegen de volgende interministeriële conferentie een programma zal uitwerken. Nog tijdens deze zittingsperiode zal ik ervoor zorgen dat alles in de steigers staat voor de organisatie van een viering of een studiedag naar aanleiding van het tienjarig bestaan van het Algemeen Verslag. Daaraan wordt gewerkt met alle regeringen, het Steunpunt Armoedebestrijding, de verenigingen van de OCMW's, de Koning Boudewijnstichting en de verenigingen waar armen het woord nemen.

Op die interministeriële conferentie heb ik uiteengezet hoe wij ons armoedebeleid vorm geven, en welke plaats we geven aan de ervaringsdeskundigen. Die aanpak is niet zo bekend langs Franstalige kant. Het Armoedecongres wordt gehouden op 6 mei 2004. Daar zullen we moeten kunnen aangeven wat er in de toekomst moet gebeuren. Het is ook de uitgelezen plaats om te bespreken of we bepaalde aspecten in detail moeten berekenen, welke gevaren daaraan zijn verbonden en wat er tijdens

de volgende zittingsperiode moet gebeuren. Het voorbeeld dat u gaf over de evolutie die we hebben gekend op federaal vlak, moet ons leren dat we daar bij elke nieuwe legislatuur de nodige aandacht aan moeten besteden.

De Vlaamse regering heeft tijdens de afgelopen legislatuur elk jaar een geactualiseerd Vlaams actieplan armoedebestrijding opgesteld. Door het regelmatig overleg tussen beleidsverantwoordelijken en betrokkenen per sector kon worden nagegaan in hoeverre het beleid werd opgevolgd.

Via het decreet van maart 2004 zal de volgende regering binnen de 9 maanden een actieplan moeten opstellen.

Het jaarboek Armoede en Uitsluiting van professor Vrancken bevat interessante beleidsaanbevelingen. Het is echter niet mogelijk om de resultaten van die studie onmiddellijk op te nemen in het VAP. We hebben die studie immers pas in november 2003 ontvangen. De resultaten konden dus niet voldoende worden opgenomen in het eerste plan. Op 6 mei zullen die elementen verder worden ingebracht.

Het Nationaal Actieplan Sociale Insluiting 2003-2005 is in september 2003 door de federale regering goedgekeurd. Ons Vlaams Actieplan maakt integraal deel uit van dat Nationaal Actieplan. Op die manier worden de Europese engagementen nagekomen. Momenteel verzamelt de federale administratie gegevens over de opvolging van de acties in het Nationaal Actieplan.

De jongste twee bijeenkomsten van de interministeriële conferentie Sociale Integratie en Sociale Economie vonden plaats op 27 augustus 2003 en 4 februari 2004.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de minister, ik dank u voor dit uitgebreid antwoord. Het is altijd goed als men op het einde van de legislatuur snel kan inpikken op de stand van zaken.

In de praktijk leidt het tot moeilijkheden dat elke vereniging een VZW moet zijn. Dat lijkt me geen werkbaar model.

Wat de tweejaarlijkse verslagen betreft, wachtte ik reeds sinds december op het verslag. Tijdens de interministeriële conferentie van december is dat verslag reeds besproken. Het was ook al te lezen

Van Cleuvenbergen

op de website. Het verbaast me dan ook dat in dit geval werd gewacht tot het officieel was gedrukt. Heel wat andere verslagen worden immers nooit gedrukt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het gelijkekansenbeleid voor blinden en slechtzienden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Dillen tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het gelijkekansenbeleid voor blinden en slechtzienden.

Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, elk jaar wordt de Week van de Brailleliga georganiseerd, dit jaar met als thema 'Verlies blind zijn niet uit het oog'. Het is de bedoeling de aandacht te vestigen op de moeilijkheden waarmee blinden en slechtzienden in het dagelijks leven worden geconfronteerd. Ik denk dan aan openbaar vervoer, werkgelegenheid, onderwijs, enzovoort.

Als minister van Gelijke Kansen bent u verantwoordelijk voor de coördinatie. Het voeren van een beleid dat gebaseerd is op non-discriminatie en integratie van blinden en slechtzienden is een belangrijk onderdeel van het gelijkekansenbeleid. Samenwerking met alle andere betrokken ministers en permanente opvolging zijn hierbij van groot belang.

Ook vanuit Europa wordt veel aandacht besteed aan deze problematiek. Er worden stimuli gegeven, niet alleen van vrijblijvende maar ook van verplichtende aard. Het Europees gehandicaptenbeleid is gebaseerd op gelijke rechten, non-discriminatie en integratie. In Europa zijn verschillende resoluties goedgekeurd waarbij de lidstaten worden opgeroepen om programma's te ontwikkelen en te evalueren. Op die manier kan een bijdrage worden geleverd tot de integratie van deze personen.

Mevrouw de minister, hoe hebt u tijdens deze legislatuur in uw beleid ingespeeld op de moeilijkheden waarmee blinden en slechtzienden in het dagelijks leven worden geconfronteerd? Welke inspanningen zijn er geleverd om moeilijkheden die personen met een visuele handicap ondervinden weg te werken of op zijn minst te verbeteren? Welke initiatieven plant u nog voor de rest van de legislatuur?

Wat is de inbreng van uw departement in de organisatie van de Week van de Brailleliga?

Mevrouw de minister, hoe hebt u gevolg gegeven aan de door Europa opgelegde richtlijnen en verplichtingen in het algemeen en meer specifiek ten gevolge van de tekst die is goedgekeurd in mei 2000 door het Europees Parlement met als titel: 'Naar een Europa zonder drempels voor mensen met een functiebeperking'?

Vorig jaar was het Europees Jaar voor Personen met een Handicap. Hoe werd toen specifiek aandacht besteed aan de problemen die blinden en slechtzienden ondervinden? Worden deze projecten opgevolgd? Heeft intussen een evaluatie plaatsgevonden? Zo ja, wat waren daar de resultaten van?

Toegankelijkheid en gelijke kansen zijn voor blinden en slechtzienden aspecten die vallen onder de bevoegdheden van verschillende ministers. Overleg is dan ook heel belangrijk. Hoe wordt dit overleg georganiseerd, zowel binnen de Vlaamse regering als met de betrokken federale ministers?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mevrouw Dillen, de Brailleliga is niet de enige gebruikersorganisatie die de belangen van blinden en slechtzienden behartigt. Zo is er ook de blindenorganisatie Licht en Liefde. Momenteel is er overleg met de overkoepelende blindenorganisatie in België, de Belgische Confederatie van Blinden en Slechtzienden. Deze organisatie is ingebed in het netwerk van blindenorganisaties op Europees niveau.

Er worden verschillende acties ondernomen binnen de bevoegdheid Gelijke Kansen in Vlaanderen. Zo zijn er de provinciale en Vlaamse steunpuntenstructuur, het Libretto-plus-project, het advies aan ruimtelijke ordening, enzovoort. Het zwaartepunt ligt bij infrastructuur, media en informatica.

Byttebier

De verschillende websites krijgen een toegankelijkheidslabel dat door de VZW Licht, Liefde en Blindenzorg is ontwikkeld. De verschillende provinciale steunpunten hebben gezorgd voor een uitbreiding van het project.

Wat de individuele materiële bijstand betreft, hebben we op 1 januari 2002 de financiële tegemoetkoming voor een blindengeleidehond opgetrokken van 7.437 euro tot 7.594 euro.

Wat de dienstverlening betreft, is binnen het Vlaams Fonds het Kennis- en Ondersteuningscentrum opgericht. Dat zorgt voor duidelijk advies aan blinden en slechtzienden inzake materiaal en informatie. Via computer wordt ook duidelijk gemaakt hoe ze beter boeken kunnen lezen. Het kenniscentrum heeft daartoe informatie uit Nederland gebruikt. Met een nieuw softwareprogramma wordt het lezen van boeken makkelijker. Er moet niet langer worden voorgelezen op cassettes.

Wat de projectvoorstellen betreft, hebben we een subsidie toegekend. Zo werd in 2003 een aanmoedigingspremie van 5.000 euro toegekend aan een afdeling van Licht en Liefde, voor de organisatie van computercursussen voor personen met een ernstige visuele handicap. Er is ook 30.000 euro uitgetrokken voor het project van het Ganspoelinstituut inzake de uitbouw van een expertisenetwerk visuele handicap.

De Vlaamse overheid heeft geen inbreng gedaan in de organisatie van de Week van de Brailleliga. Ze heeft daartoe nooit een aanvraag ontvangen.

De Europese betrokkenheid vanuit het Vlaams Fonds is zeer groot. Er is ook elk jaar een Europadag. We zijn ook officieel lid van de Europese Netwerkorganisatie EdeAN of European Design for All e-Accessibility Network. Er is ook een Belgische afdeling opgericht om deze missie uit te dragen, met name de BDFAN.

In het kader van het Europees Jaar van Personen met een Handicap werden ook enkele waardevolle lokale projecten voorgesteld, die veel media-aandacht kregen. Dat is positief, want op die manier worden de ideeën van en over toegankelijkheid uitgedragen. U zult mijn antwoord ook op papier ontvangen.

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Ik dank u voor uw uitvoerig antwoord, mevrouw de minister. Ik zal het schriftelijk verslag met veel interesse nalezen.

Als de Brailleliga zelf niet het initiatief neemt om subsidies aan te vragen, dan is dat natuurlijk haar verantwoordelijkheid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het subsidiereglement voor de diensten voor aangepast vervoer

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Caluwé tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het subsidiereglement voor de diensten voor aangepast vervoer.

De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, eind januari werd er een subsidiereglement goedgekeurd voor de diensten aangepast vervoer, de DAV, en werd er 1 miljoen euro voor deze diensten gereserveerd. Het is een zeer bescheiden bedrag in vergelijking met de overheidstegemoetkoming voor het openbaar vervoer in het algemeen. Nochtans gaat het hier om diensten voor een bevolkingsgroep die de grootste mobiliteitsproblemen heeft en dus de meeste ondersteuning verdient. Ik heb bij dit bedrag, het reglement en het beleid ten aanzien van het aangepast vervoer in het algemeen een aantal vragen.

Recent raakte bekend dat De Lijn de centrale dispatching voor minder mobiele personen niet meer zal organiseren. Sinds 1998 kreeg De Lijn hiervoor nochtans kredieten. Ik weet dat dit niet meteen onder uw bevoegdheid valt, maar ik wil u toch vragen wat er de voorbije 6 jaar met die kredieten is gebeurd. De DAV's zullen hier nu zelf moeten voor zorgen. Worden hiervoor bijkomende kredieten vrijgemaakt ?

Het subsidiebedrag wordt begrensd op onder andere 70 percent van de uitgaven. Op welke wijze moeten de betrokken diensten het deficit wegwerken ? Ze moeten momenteel bijna allemaal het

Caluwé

maximumtarief aanrekenen aan hun reizigers. Dat is 40 eurocent per kilometer, wat hoger ligt dan het gewone tarief van het openbare vervoer.

Er wordt voorzien in een voorschottenregeling. Sommige diensten hebben voor het jaar 2003 hun voorschot echter pas gekregen bij het einde van het jaar en hebben dure leningen moeten aangaan. Wordt dit gecompenseerd? Wanneer zullen deze diensten dit jaar hun voorschot ontvangen?

Rollend materieel kan voortaan worden afgeschreven. Is het juist dat dit niet geldt voor rollend materieel dat aangekocht werd vóór 2004?

Diensten in gebieden die worden bediend door belbussen worden uitgesloten. De belbus zorgt niet voor vervoer van de woonplaats naar de plaats van bestemming. Dit is voor sommige minder mobiele nochtans noodzakelijk. Bestaat het risico niet dat hierdoor een aantal minder mobiele personen in de kou blijven staan? In welke mate mag een buschauffeur de minder mobiele reiziger begeleiden?

Om te voldoen aan de voorwaarden van het subsidiereglement moet elke klant erg specifieke persoonlijke gegevens vermelden met betrekking tot de reden waarom hij van deze diensten wenst gebruik te maken. Is dit geen aantasting van de persoonlijke levenssfeer?

Intussen hebben de DAV's een memorandum geschreven waarin ze erop wijzen dat de 1 miljoen euro maar één zesde bedraagt van het bedrag dat nodig is om heel Vlaanderen te bedienen. Ze moeten tot 45 percent van de aanvragen weigeren.

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Caluwé, de idee dat de diensten voor aangepast vervoer in de toekomst zelf moeten instaan voor de centrale dispatching berust op een misverstand. De organisatie van de centrale dispatching blijft een opdracht voor De Lijn. Voor een vlotte organisatie van de dispatching vraagt De Lijn dat ook de DAV's hun gegevens op een gestandaardiseerde manier verzamelen, zodat ze op langere termijn naadloos kunnen aansluiten op het dispatchingsysteem van De Lijn.

Tot op heden staan de DAV's in voor de eigen dispatching binnen het gebied waarin ze opereren. De centrale dispatching door De Lijn is een project op langere termijn. Het is inderdaad aan De Lijn om

het openbaar vervoer toegankelijk te maken. Er is nog werk aan de afstemming voor dispatching en aan de uitbreiding van het netwerk van de DAV's.

De bepaling van het subsidiebedrag tot maximaal 70 percent werd in 2000 vastgelegd in een reglement voor aangepast vervoer. Er werd gekozen voor een gedeelde last voor de gebruikers, de gemeenten en de provincies. Er is gratis openbaar vervoer voor senioren, voor studenten, voor kinderen, enzovoort. Ik kan me perfect voorstellen dat minder mobiele personen ook zo'n regeling verwachten. Elk reglement wordt ongeveer om de 5 jaar geëvalueerd. Dat zal ook hier gebeuren. De huidige regeling werd in 2000 als redelijk beschouwd. Het begrip gratis bestaat niet, dat weten we allemaal. Er wordt altijd wel ergens betaald. Als we voor een 100-percentfinanciering zouden kiezen, zouden we misschien minder mensen kunnen bedienen.

Slechts 2 op 15 projecten kregen in 2003 hun voorschot pas op het einde van het jaar. Dit was een uitzonderlijke situatie die te wijten was aan de begrotingsrichtlijn van de zomer van 2003. De uitbetaling van de subsidies voor de projecten in 2004 zit momenteel op schema en zal verder tijdig gebeuren. Er is in het kader van de begrotingsrichtlijn 2004 een volledige vrijstelling van de basisallocatie ingeschreven voor deze sector, zodat de situatie van 2003 zich niet zal herhalen.

Een van de andere vernieuwingen in het huidige reglement is de mogelijkheid tot afschrijving van rollend materieel, omdat dit een zware investering inhoudt. Dat moet begrotingstechnisch een verlichting inhouden, want nu zorgt dat op jaarbasis vaak voor een scheeftrekking.

Het bestaan van een belbus sluit het bestaan van een DAV niet uit. Het aanbod moet natuurlijk maximaal worden uitgeput. Voor mij moet De Lijn haar aanbod meer toegankelijk maken. Ik denk aan de opstap van bussen en trams. Die moet standaard makkelijk toegankelijk zijn, niet alleen voor minder mobiele, maar ook voor ouders met buggy's bijvoorbeeld.

Het is geenszins de bedoeling dat de inzameling van de gegevens een aantasting van de persoonlijke levenssfeer betekent. De richtlijnen voor de specifieke persoonsgegevens hebben enkel tot doel de informatie op een gestandaardiseerde wijze te verzamelen, zodat de specifieke behoeften aan mobiliteit van deze doelgroep duidelijker zouden worden, en het aanbod beter afgestemd kan worden. Mocht u op de hoogte zijn van irrelevante vragen

Byttebier

om persoonlijke informatie of oneigenlijk gebruik ervan, dan zou ik dat ten zeerste betreuren.

De voorzitter : De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Ik dank u voor uw uitgebreid antwoord, mevrouw de minister. De discussie over gratis openbaar vervoer valt hier buiten. Het gaat er mij om dat iedereen gelijk is voor de wet en dus iedereen even veel of even weinig betaalt. De keuze voor een bijdrage of voor gratis moet voor iedereen gelijk zijn. Het argument dat er niet genoeg kredieten zijn, geldt niet.

Ik hoorde enkele weken geleden van een DAV dat De Lijn niet meer zou instaan voor de dispatching. Die situatie moet maar eens uitgeklaard worden.

Ik denk niet dat er overlappingsen zijn tussen DAV's en de belbus. Minder mobiele die nood hebben aan aangepast vervoer, kunnen een beroep doen op de belbus. Wie echter niet tot bij een halteplaats raakt, blijft echter in de kou staan. De belbus kan niet alle minder mobiele opvangen. Waar een belbus rijdt, zijn geen DAV's.

Ik heb begrepen dat de minder mobiele bij hun vraag om vervoer de medische reden van hun minder mobiel zijn moeten opgeven. Dat lijkt me toch wat vergaand, en dat is een deel van het probleem. Het is goed dat het gebeurt in het algemeen, maar het kan niet voor elke rit in het bijzonder.

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Dat laatste verbaast me. Ik ga ervan uit dat, als er gestandaardiseerde gegevens zijn, ook geweten is welke mensen er om welke redenen gebruik van maken. Als er eenmaal een toezegging is, dan moet die ook volstaan.

Het project dat nu in Limburg loopt, geeft ons heel wat informatie over hoe het verder in heel Vlaanderen kan worden uitgebouwd. Daar is er wel degelijk een samenwerking tussen de DAV en de belbus. Het is dus niet het een of het ander. De Lijn heeft zelf een project om te zorgen dat de twee worden gecombineerd, en elkaar niet uitsluiten. Als u dat wenst, kan ik voor bijkomende informatie zorgen in antwoord op een schriftelijke vraag.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over tekorten inzake de Individuele Materiële Bijstand

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over tekorten inzake de Individuele Materiële Bijstand.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de jongste tijd zijn we vaak ingegaan op de tekorten in deze sector, en ik zal er dan ook niet lang over uitweiden. Er is een discussie of er genoeg geld is voor de Individuele Materiële Bijstand of niet.

Een andere discussie is of het aantal mensen dat een aanvraag indient, ongeveer constant blijft. Ik dacht van wel, maar een aspect van die vraag is of het aantal aanvragen of het aantal aangevraagde producten verhoogd is. Een ander aspect is dat veel mensen die hun aanvraag al lang hebben ingediend, weliswaar een toezegging hebben gekregen om het product te kopen, terwijl de betaling van de factuur uitblijft. Sommige mensen hebben ongehooflijk lang moeten wachten. Het ging niet om kleine bedragen, maar om bijvoorbeeld aanpassingen of de aankoop van een rolstoel, waarvoor ze nochtans een goedkeuring hadden gekregen.

Mevrouw de minister, klopt het dat nu reeds de middelen waarin was voorzien voor individuele materiële hulp zijn uitgeput? Misschien hebt u onlangs het Vlaams Fonds de opdracht gegeven alles uit te betalen. Kunt u dat in uw antwoord vermelden?

Wat is de reden hiervan? Zijn er meer aanvragen dan verwacht? Is het aantal aanvragen hoger omdat er een standstill is geweest door de invoering van een nieuwe procedure? Zijn er te weinig middelen begroot? Dat stond althans bij de begrotingscontrole te lezen in de verslagen van het Vlaams Fonds en het Rekenhof. Wat hebt u gedaan om daaraan tegemoet te komen, en ervoor te zorgen dat de mensen op tijd worden betaald?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mijnheer de voorzitter, collega's, er is voor het paasreces reeds even in de commissie voor Financiën gesproken over wat

Byttebier

we hebben betaald voor individuele materiële bijstand. Ik geef deze gegevens opnieuw.

In het eerste kwartaal van 2004 werd 6.414.642 euro uitbetaald. 2,5 miljoen euro daarvan was voor facturen die nog moesten worden betaald voor de periode tot eind 2003. Bijgevolg werd voor het eerste kwartaal van dit jaar in feite 3,9 miljoen euro aan facturen betaald.

Met drie vermenigvuldigd is dat 11,7 miljoen euro, het bedrag dat naar schatting nodig is voor de terugbetaling van de IMB. Op de initiële begroting van 2004 was 16,88 miljoen euro ingeschreven, het effectief gebruikte krediet in 2003. Het eerste gegeven is dus gereduceerd van wat we in het eerste kwartaal hebben uitgegeven, het tweede is het begrotingscijfer op basis van wat vorig jaar is gerealiseerd.

We volgen dus de ontwikkeling van de uitgaven op de voet. U kent mijn ergernis over het feit dat er geen aangepaste software voorhanden is die toelaat op elk moment over de gegevens te beschikken en de nodige projecties te maken. Naar aanleiding van de audit bij het Vlaams Fonds willen we daartoe veranderingen doorvoeren. Intussen volgen we niettemin de ontwikkeling van de uitgaven op de voet.

Ik heb u de gegevens verstrekt die vandaag bekend zijn. Het door het fonds geraamde extra krediet van 11 miljoen euro is bij de eerste begrotingsaanpassing nog niet ingeschreven. We houden in het oog of er zich in de toekomst eventueel een probleem kan voordoen.

Er is geen sprake van een standstill in de behandeling van de dossiers. Als het Vlaams Fonds een toename veronderstelt, dan schrijft het dit toe aan een toename van de vraag naar hulpmiddelen en de toekenning van een budget voor de toegestane hulpmiddelenkorf dat vrij kan worden besteed en kan worden gespreid over verschillende hulpmiddelen uit de korf.

Er is al enkele jaren, sinds het besluit van 13 juli 2001, een gespecialiseerd advies ingevoerd. Daarvoor worden bij elke persoon de behoeften voor de volgende vier jaar door een team afgewogen. Het gaat dan om wonen, mobiliteit, communicatie en dagelijkse levensbehoeften. Het feit dat de behoeften voor de komende vier jaar aan het licht worden gebracht, kan de toename van de vraag verklaren.

Het probleem dat mensen die een goedkeuring hebben gekregen, lange tijd het geld niet krijgen, is in elk geval niet het gevolg van een opdracht van ons. Het ligt evenmin aan de begrotingsrichtlijn van vorig jaar van minister Van Mechelen. Er zijn zelfs herschikkingen mogelijk door het Vlaams Fonds binnen de globale marges van de niet-vrijgestelde uitgavekredieten, want het is belangrijk dat daar flexibel mee kan worden omgegaan.

Op die manier kon het vooropgestelde kwartaalplafond voor de IMB eenmalig worden overschreden. Ik heb u gesproken over het uitgavenpatroon van het eerste kwartaal. Een deel van die uitgaven sloeg op de betaling van facturen van eind vorig jaar. Daarom heeft het fonds het plafond eenmalig kunnen overschrijden. De administratie beschikt dus over die flexibiliteit.

Er is in middelen voorzien die het uitgavenpatroon volgen. Het is belangrijk niet te focussen op de vraag of er geld genoeg is. De gegevens die ik heb verstrekt, tonen duidelijk aan dat het niet door een tekort aan kredieten is dat mensen sinds maart 2003 op een uitbetaling wachten. We moeten kijken naar de afhandeling van de dossiers, en uitzoeken hoe we sneller en efficiënter kunnen werken.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik had u waarschijnlijk eerst niet goed begrepen. Met die 6,5 miljoen euro bedoelde u het totaal van het eerste kwartaal en de facturen van 2003 samen. Aanvankelijk had ik begrepen dat het 6,5 miljoen euro was voor het eerste kwartaal en 2,5 miljoen euro voor eind vorig jaar. Eigenlijk zegt u dat er nog een kleine 12 miljoen euro nodig is voor de volgende jaren. Dat is ook wat het Rekenhof zei bij de begrotingscontrole.

U zei ook dat er herschikkingen mogelijk moeten zijn, en dus een flexibele manier van werken. Dat betekent echter dat er geschoven wordt met geld van andere posten, zodat daar geen middelen meer zijn. Soms kan dat een probleem zijn.

Mijn vraag naar het aantal mensen aan wie hulpmiddelen zijn toegezegd, maar die nog moeten wachten op hun geld, hebt u nog niet beantwoord. Nochtans had ik dat graag geweten.

Minister Adelheid Byttebier : Dat wordt u schriftelijk bezorgd.

Mevrouw Sonja Becq : Dat vind ik wel erg. Het is een parlementair recht dat we vragen mogen stel-

Becq

len. U antwoordt niet op een belangrijke vraag, en dan wordt gezegd dat het maar een schriftelijke vraag moet worden. Het is boeiend om dat met andere vragen ook te doen. Het is een goede suggestie voor de volgende keer. Die vraag stond nochtans heel concreet in de schriftelijke versie van mijn vraag.

Minister Adelheid Byttebier : We werken in deze commissie al een jaar samen. Er zijn veel en uiteenlopende vragen, en er moeten dus veel antwoorden worden gegeven. U laat nu in bedekte termen verstaan dat we gegevens achterhouden en verdonkeremanen, maar u hebt van mij nog niet moeten ervaren dat ik gegevens onder de mat schuif of achterhoud. Dat ik niet onmiddellijk een pertinent antwoord kan geven op uw vraag, vind ik ook persoonlijk vervelend, en het gebeurt zeker niet met een of andere politieke bedoeling.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik ben blij met dat antwoord. In zo'n geval antwoordt u anders altijd dat u het ons onmiddellijk zult bezorgen, maar nu hoorde ik dat niet.

Minister Adelheid Byttebier : Ik was gewoon verast door het feit dat die gegevens niet bij mijn informatie zitten. Dat is me nog nooit overkomen.

Mevrouw Sonja Becq : Dan zou ik de gegevens graag nog gewoon krijgen, zonder dat ik daarvoor een schriftelijke vraag moet stellen.

De voorzitter : Mevrouw Becq, het was ook niet de bedoeling dat u er een schriftelijke vraag voor zou indienen. De gegevens kunnen u gewoon worden bezorgd.

Mevrouw Sonja Becq : Mijn excuses. Ik had begrepen dat het een schriftelijke vraag moest zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de verdeling van de winsten van de Nationale Loterij

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kan-

sen, over de verdeling van de winsten van de Nationale Loterij.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Gisteren nog kreeg ik de vraag van een voorziening over de stand van zaken inzake de verdeling van de middelen van de Nationale Loterij. Het ging om de middelen van 2003. Mijn vraag betreft de stand van zaken van voor de overheveling van bevoegdheden. Ik had begrepen dat men dat saldo eind 2003 zou uitbetalen. Er was een compromis in de maak. Het bestond erin dat de Nationale Loterij een lening zou aangaan, maar de Raad van State keurde die werkwijze af. Men moest dus een andere methode vinden om de middelen van de Nationale Loterij uit te keren. Minister Vande Lanotte zou daarmee bezig zijn. Het zou gaan om een saldo en er zouden bepaalde taksen opgegeven worden zodat er meer middelen ter beschikking van de Nationale Loterij zouden staan. Wanneer zullen de middelen uit het verleden nu worden uitgekeerd ?

Van de loterijgelden uit 2002 zou de welzijnssector een 8 miljard euro ontvangen. Ik dacht dat deze middelen ook effectief waren verdeeld. Sommige voorzieningen zeiden me echter dat zij exact de helft van het vroegere bedrag kregen. Zij weten niet om welke redenen dat gebeurt. Vooral de kleinere voorzieningen baart dat grote zorgen. Hun werkingsmiddelen zien zij plots gehalveerd.

Wat de toestand van de middelen voor 2003 betreft, zijn alle dossiers ingediend. Is het gevraagde bedrag gelijk aan het beschikbare bedrag of ligt dat lager ? Wanneer kunnen de voorzieningen over de middelen beschikken ? Concreet gesproken, wanneer kunnen de voorzieningen voor personen met een handicap die een investeringssubsidie hebben gevraagd effectief over de middelen beschikken ?

Een gelijkaardige vraag geldt voor het jaar 2004. Is het gesprek over de nieuwe criteria al afgerond ? Vroeger werd altijd gezegd dat de middelen van de Nationale Loterij op een gestructureerde manier zouden worden ingewerkt in de bestaande regelgeving. Dat is men blijkbaar niet meer van plan. De middelen zouden te veel fluctueren. Voor mij blijft de vraag bestaan welke criteria men dan zal hantieren ? Wie wordt erbij betrokken om deze criteria vast te leggen ? Wanneer zal er duidelijkheid over bestaan ? Is dat de reden waarom men voor 2002 ook al andere bedragen heeft ontvangen ?

Minister Adelheid Byttebier : Er is inderdaad een probleem met de overdracht van de bevoegdheid.

Byttebier

De erfenis raakt maar moeilijk geregeld. We kunnen moeilijk geld toekennen waarover wij nog niet beschikken en zo verkeerde verwachtingen scheppen. Dat is lastig voor de voorzieningen die een bepaald bedrag voor ogen hadden. Er blijft nog wat onduidelijkheid heersen op het federale niveau.

De Nationale Loterij behandelt dossiers van voor de inwerkingtreding van de Lambermontakkoorden. Ik heb geen concrete stand van zaken van de dossiers, die uit de voorafgaande periode dateren. De uitbetalingen moeten door het federale bestuursniveau gebeuren. Ik pleit voor een volledige uitbetaling door de Nationale Loterij van de door haar beloofde subsidiebedragen, telkens er contacten met de federale instanties zijn. Minister Van Mechelen is daar ook van op de hoogte. Hij heeft geregeld contact met minister Van de Lanotte.

In het departement WVC gebeurt de verdeling van de winsten van 2002 pas begin 2004. Het beschikbare bedrag is volledig verdeeld over gezondheidszorg, ouderenzorg, bijzondere jeugdbijstand, thuiszorg en diverse welzijnsactiviteiten. Er is wel een voorafname van het budget geweest voor twee sectoren, namelijk Kind en Gezin en het Vlaams Fonds met respectievelijk 6,35 percent en 73,65 percent van het loterijbudget.

De verdeling van de middelen gebeurt pas als is beslist over de budgetten. Op basis van voorlopige ramingen van de winstverdeling kunnen wij geen dossiers behandelen. Het budget van 2003 is in december 2003 verdeeld over verschillende boekhoudkundige programma's.

In omzendbrief WEL 2003/06 – GEZ 2003/02 staan de bepalingen in verband met het indienen van een dossier. Die omzendbrief werd eind november 2003 verstuurd naar 2.500 organisaties.

Organisaties kunnen dossiers die betrekking hebben op werkingssubsidies voor het boekjaar 2003, indienen tot juni 2004. Er is 1,767 miljoen euro beschikbaar. Met de koepelorganisaties werd eind 2003 afgesproken het beschikbare bedrag percentageel te verdelen : 77,22 percent voor Welzijn en 22,78 percent voor Gezondheidszorg.

U weet dat ik mezelf daarbij ongemakkelijk voel, maar we blijven werken met het geld dat wordt vrijgegeven. Over de manier van besteden, maken we afspraken met het middenveld, rekening houdend met de beperkingen die ook mij te beurt vallen.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik zal uw antwoord nog eens nalezen, want ik kan niet goed meer volgen. Zijn de middelen voor 2003 nu al uitgekeerd of niet ? Dat een en ander nog niet in orde is voor 2004, is begrijpelijk.

Minister Adelheid Byttebier : In de commissie voor Financiën is die uitbetaling 3 weken geleden aan de orde gesteld. U was daar aanwezig. Toen is er heel gedetailleerd gezegd welke percentages voor welke jaren al werden uitgekeerd.

Mevrouw Sonja Becq : Ik blijf er op aandringen dat u vraagt om die erfenis op een serieuze manier te regelen.

Minister Adelheid Byttebier : Ik zal blijven aandringen. Dat overleg gebeurt vooral tussen minister Van Mechelen en minister Vande Lanotte. Er wordt getrokken en geduwd, maar als er niets wordt vrijgegeven, wordt er niets vrijgegeven. Dat bezorgt mij voor een deel frustraties.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de verzekering van vrijwilligers in de bijzondere jeugdzorg

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de verzekering van vrijwilligers in de bijzondere jeugdzorg.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, dit is een rare kwestie. We kennen allemaal de bijzondere jeugdzorg met de comités en de bemiddelingscommissies. Bij die comités en commissies worden ook vrijwilligers betrokken. Dat zorgt voor ervaringsdeskundigheid en multidisciplinariteit.

Die vrijwilligers krijgen presentiegeld voor de vergaderingen die ze bijwonen, maar dat is niet echt veel. Ze zijn ook verzekerd voor de verplaatsingen van en naar de vergaderingen.

Becq

In heb vernomen dat een ouder nogal agressief is tekeergegaan naar aanleiding van een verzoeningsopdracht van een bemiddelingscommissie. Daardoor raakte een vrijwilliger licht gekwetst, wat ziekenhuiskosten tot gevolg had. De bemiddelingscommissie heeft uiteindelijk aan de administratie gevraagd om te zorgen voor de verzekering en de terugbetaling van de ziekenhuiskosten.

De gekwetste vrijwilliger heeft zelf niets moeten betalen, maar daar gaat het niet over. Waar ik het wel over wil hebben, is het feit dat vrijwilligers blijkbaar niet verzekerd zijn voor het bijwonen van de vergaderingen van de comités en de commissies.

De bemiddelingscommissie in kwestie maakt zich eigenlijk zorgen. Ze vraagt zich af wat er zal gebeuren indien er ooit eens iets gebeurt dat ernstiger is, ook al is dat risico zeer klein. Ze vraagt zich af of er iets kan worden veranderd aan de huidige situatie. Uit de briefwisseling tussen de administratie en de bemiddelingscommissie blijkt echter dat het niet zo evident is om die kwestie te regelen. Er moet eerst een en ander worden onderzocht.

We hebben altijd aangedrongen op een goed statuut voor vrijwilligers, en we zullen dat blijven doen. Tijdens het jaar van de vrijwilliger is er veel beloofd, maar dat heeft niet veel concrete gevolgen gehad. Ik herinner me nog dat minister Vogels werk zou maken van een nieuw decreet voor de subsidiëring van de vrijwilligersorganisaties. Alles zou eenvoudiger worden en de financiering zou verbeteren. Uiteindelijk is daar niets van in huis gekomen. Er moet natuurlijk ook een en ander gebeuren op het niveau van de federale overheid. Vlaanderen zou echter een bijdrage kunnen leveren aan het tot stand komen van een algemeen systeem van verzekeringen voor vrijwilligers.

Mevrouw de minister, klopt het dat er voor vrijwilligers in de bijzondere jeugdzorg alleen maar een verzekering wordt afgesloten voor de weg naar en van de vergaderingen? Er zijn nog andere sectoren binnen de welzijns- en gezondheidssector die met vrijwilligers werken. Welke sectoren zijn dat? Zijn die vrijwilligers ook alleen maar verzekerd voor de weg van en naar de activiteiten? Geldt voor alle vrijwilligers die door de overheid voor beleidsactiviteiten worden aangeduid, dezelfde regeling of is er een verschil al naargelang de risico's die de activiteiten waaraan ze deelnemen, inhouden? Deze regering was voorstander van een beter statuut voor vrijwilligers. Wat is er al gerealiseerd in dat verband? Welke stappen heeft de Vlaamse

regering de afgelopen jaren gezet om het vrijwilligerswerk te ondersteunen en om een verzekering voor vrijwilligers aan te moedigen of financieel te ondersteunen?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

– *De heer Jan Roegiers treedt als voorzitter op.*

Minister Adelheid Byttebier : Mijnheer de voorzitter, mevrouw Becq, de bemiddelingscommissie bestaat uit 6 leden die door de Vlaamse regering worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar. De bemiddelingscommissie komt minstens 2 maal per maand samen. Per zitting zijn er drie leden aanwezig waaronder de voorzitter of zijn plaatsvervanger.

Het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 1988 houdende de oprichting en werkwijze van de bemiddelingscommissie bepaalt dat de voorzitter en de leden van de bemiddelingscommissie worden verzekerd tegen ongevallen die zich tijdens de zittingen voordoen, alsook op de weg van en naar de zittingen. Ze kunnen per zitting ook aanspraak maken op presentiegeld zoals dat voor de hele Vlaamse Gemeenschap is geregeld. De terugbetaling van hun reis- en verblijfskosten gebeurt op basis van de normen die gelden voor de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap.

De comités voor bijzondere jeugdzorg zijn samengesteld uit 12 leden, ook voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar. Het bureau komt minstens 12 keer per jaar samen en de preventiecel minstens zes keer. De voorzitter, de ondervoorzitters en de leden van het comité kunnen per vergadering worden verzekerd voor ongevallen tijdens de vergaderingen die ze als lid bijwonen en ook op weg van en naar die vergaderingen. Ook zij kunnen aanspraak maken op presentiegeld en een vergoeding van reis- en verblijfskosten.

Een voorwaarde om als autonome vrijwilligersorganisatie te worden erkend, is het afsluiten van een verzekering voor alle vrijwilligers. De – weliswaar beperkte – subsidie die aan de vrijwilligersorganisaties wordt gegeven, wordt prioritair aangewend voor de betaling van de verplichte premie. Ook in de erkende voorzieningen zijn heel wat vrijwilligers actief. U weet dat ik campagne heb gevoerd voor vrijwilligers in de voorzieningen van welzijn en gezondheid. Ook oudere vrijwilligers zijn zeer actief en enthousiast. Die voorzieningen sluiten zelf een verzekering af.

Byttebier

Bij de bemiddelingscommissie en de comités voor bijzondere jeugdzorg geldt voor de voorzitters, ondervoorzitters, leden, plaatsvervangers en deskundigen van adviesorganen die onder de bevoegdheid vallen van de Vlaamse overheid, één algemene regelgeving inzake reiskosten voor het rijksperoneel die ook geldt voor het personeel van de ministeries.

Het statuut van de vrijwilliger behoort tot de federale bevoegdheden. Vorige zomer heb ik een oproep gedaan om werk te maken van dat statuut. Er ligt een wetsvoorstel klaar, opgesteld tijdens de vorige legislatuur. Ik had gehoopt dat bij het aantreden van het nieuwe federale parlement aan dat voorstel zou worden gewerkt. Over alle fracties heen was er immers een consensus over ontstaan. Bij mijn weten werd nog steeds niet over het wetsvoorstel gestemd. Ik betreur dat, want alles was kant en klaar dankzij de dynamiek achter het Internationaal Jaar van de Vrijwilligers in 2001. Toen werd een overlegronde georganiseerd waarbij via de adviesraden van de Vlaamse Gemeenschap een oproep werd gelanceerd om de voorstellen aan de Vlaamse regering over te maken. De voorstellen werden gebundeld en door de Vlaamse regering overgemaakt aan de federale regering met de bijkomende vraag om in het geval er een wetsontwerp zou worden uitgewerkt, overleg met de Vlaamse regering te plegen.

Tijdens het Internationaal Jaar van de Vrijwilligers hebben we diverse initiatieven genomen. Een aantal van de toen opgezette campagnes lopen nog steeds of hebben een nieuwe dynamiek gekregen. In 2001 werkten we een advertentie en een radiospot uit en werden folders verspreid. Er moest ook heel doelgroepgericht worden gewerkt. Zo richtten we ons tot gepensioneerden, mensen die de pensioenleeftijd naderden, studenten en mensen uit bedrijven.

Wat zal blijven bestaan als ondersteuning van het vrijwilligerswerk, zijn de vijf provinciale steunpunten en het ene Brusselse steunpunt die toen werden opgericht. We overspannen dus het hele Vlaamse gebied. Met het lanceren van mijn campagne over de vrijwillige 50-plussers in de welzijnsorganisaties op het einde van vorig jaar, heb ik gemerkt dat het beschikken over deze steunpunten echt een garantie biedt voor het slagen van nieuwe initiatieven en campagnes.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, we hebben inderdaad veel campagnes gezien voor het werven van vrijwilligers, maar geen structurele ondersteuning. Wat u vertelt over de verzekeringen die worden afgesloten, slaat op de regelgeving die destijds nog werd opgesteld door voormalig minister Demeester. U hebt er geen enkele verdienste aan. We stelden al langer geleden vast dat er weinig of niets structureel is gebeurd voor vrijwilligers.

Ik begrijp iets niet inzake de situatie van de bemiddelingscommissie en de comités voor bijzondere jeugdzorg. Ik heb een mail bij vanwege de administratie. Daarin staat : ‘Wat de verzekeringen betreft, is het zo dat leden van de bemiddelingscommissie en leden van het comité verzekerd zijn voor de verplaatsingen van en naar, maar niet in zijn totaliteit.’

Verder lees ik : ‘Ik begrijp echter de bezorgdheid : wat als er effectief iets met grote kosten gebeurd ? Ik heb gevraagd dit grondig te onderzoeken en te kijken of er op de ene of de andere manier geen mogelijkheid bestaat om toch een verzekering af te sluiten.’

In een mail aan de betrokken bemiddelingscommissie wordt dus heel duidelijk gezegd dat er alleen een verzekering is van en naar het werk, maar niet in de totaliteit en niet algemeen.

Omdat de bemiddelingscommissie niets meer over de zaak hoorde en zich ongerust maakte, werd nog een bericht gestuurd. Het antwoord luidde : ‘Wat uw tweede vraag betreft aangaande een algemene verzekering, geldig voor de geleden schade tijdens de functie-uitoefening door de leden-vrijwilligers : hieromtrent bestaat nog geen algemene regeling. Elk incident wordt daarom best afzonderlijk gemeld en individueel bekeken in de hoop dit positief te kunnen afhandelen’.

Mevrouw de minister, dat is toch in tegenstrijd met wat u hebt verteld ? U begrijpt toch wel dat de betrokkenen zich zorgen maken ?

Minister Adelheid Byttebier : Op welk document baseert u zich ?

Mevrouw Sonja Becq : Het gaat over briefwisseling tussen de voorzitter van de bemiddelingscommissie en de administratie.

Minister Adelheid Byttebier : Ik zou graag die informatie krijgen. De informatie voor mijn antwoord over terugbetalingen komt van de admini-

Byttebier

stratie. U hebt blijkbaar een brief die een en ander tegenspreekt. Het verrast me dat een brief van de administratie afwijkt van wat ze als formeel antwoord voor mij voorbereidt. Ik wil eerst over alle gegevens beschikken.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, u kunt aan de bemiddelingscommissie vragen om over alle briefwisseling te beschikken. Het is toch niet aan mij om dat te vragen. U zegt dat er een volledige verzekering is, maar dat wordt in deze brief tegengesproken.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Hoe kan de minister antwoorden als er andere briefwisseling bestaat ? Ik stel voor dat u die ter beschikking stelt.

Mevrouw Sonja Becq : Ik zal aan de bemiddelingscommissie vragen om dat te doen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Ik stel voor dat de minister dan niet verder antwoordt.

Mevrouw Sonja Becq : Excuseer, maar het is wel aan de minister om daarover te beslissen !

Minister Adelheid Byttebier : Als een bemiddelingscommissie, gebruiker of om het even wie me signaleert dat mijn administratie verwarrende, tegengestelde of zelfs foute informatie verspreidt, dan staat mijn kabinet er steeds voor open om dat recht te zetten. Ik hoop dat ik van die klacht op de hoogte wordt gebracht, zodat ik dit kan rechtzetten.

De voorzitter : Mevrouw Becq zal vragen om de briefwisseling over te maken aan uw kabinet.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de nood aan een expertisecentrum opvoedingsondersteuning

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kan-

sen, over de nood aan een expertisecentrum opvoedingsondersteuning.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, naar aanleiding van een studiedag in Limburg over opvoedingsondersteuning blijkt dat de sector nood heeft aan een expertisecentrum opvoedingsondersteuning en dat de vraag leeft naar verschillende ondersteuningscentra, naar analogie met de opvoedingswinkel in Genk en de opvoedingstelefoon. Deze commissie heeft in het verleden trouwens een bezoek gebracht aan die opvoedingswinkel.

De vraag naar de manier waarop expertise wordt opgebouwd en naar gestructureerde ondersteuning van ouders bij de opvoeding van hun kinderen, komt te weinig aan bod. Het enige wat in deze commissie is gebeurd, is de goedkeuring van een decreet waarin een aantal activiteiten voor opvoedingsondersteuning financiële steun krijgen. Er zijn echter nog veel vragen naar opbouw van expertise en het doorgeven van knowhow. Kind en Gezin doet dat wel, maar toch is er ook nood aan een expertisecentrum. Tijdens begrotingsbesprekingen hebben we ooit gevraagd om middelen voor opvoedingsondersteuning te besteden aan zo'n expertisecentrum, maar dat werd toen door de meerderheid geweigerd.

Tijdens de studiedag ter gelegenheid van de viering van 15 jaar opvoedingswinkel in Limburg – waar u trouwens ook aanwezig was – werden dezelfde vragen gesteld. Welke initiatieven vindt u de moeite waard om te ondersteunen en hoe wilt u dat doen op een gestructureerde en onderbouwde manier ?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het is boeiend om te debatteren over het feit of er al dan niet een apart expertisecentrum nodig is, of dat er moet worden gewerkt met opvoedingswinkels, zoals in Genk. In Turnhout wordt er binnenkort trouwens een nieuwe opgericht. Ik pleit voor de verdere uitbouw van opvoedingswinkels over heel Vlaanderen, wat natuurlijk afwijkt van het voorstel voor een apart expertisecentrum.

Ik was inderdaad op de viering van 15 jaar opvoedingswinkel in Genk. Daar was ook een beurs waarop alle verschillende organisaties uit de sector waren vertegenwoordigd. Ik denk onder meer aan Kind en Gezin, het CLB, de Bijzondere Jeugdbij-

Byttebier

stand en de Centra voor Algemeen Welzijnswerk, die vaak eigen educatief materiaal uitbouwen. Op die beurs bleek dat veel initiatieven vaak naast elkaar worden uitgebouwd, uiteraard met de beste bedoelingen. Daarom pleit ik ervoor om overal knooppunten te installeren, waar de verschillende initiatiefnemers niet worden gefnuikt, maar waar duidelijk wordt wat er al is en waar er hiaten zijn.

We hebben inderdaad weinig materiaal over de effectiviteit en doeltreffendheid van de initiatieven. Ik was gisteren nog in Leuven op de voorstelling van 'Visie op opvoedingsondersteuning'. De KUL heeft namelijk in onze opdracht een onderzoek gedaan naar wat nodig is om de verschillende initiatieven opvoedingsondersteuning op elkaar af te stemmen. Er is nood aan netwerkvorming en bundeling van krachten. Er wordt ook gewezen op de betrokkenheid van steden en gemeenten. Er wordt ook aandacht gevestigd op het feit dat de opleiding van mensen die aan gezinsondersteuning doen, vaak heel divers is. De conclusies van het onderzoek geven ons elementen voor de verdere uitbouw van opvoedingswinkels die de bestaande initiatieven bundelen. Alle achtergestelde, allochtone of modale ouders die met vragen zitten, moeten naar zo'n winkel kunnen gaan.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, dit onderwerp is meer waard dan dit als debat. Ik ben eigenlijk verrast door uw antwoord. U zegt enerzijds dat u geen expertisecentrum moet hebben, want dat fnuikt een en ander. Anderzijds zegt u dat we veel te weinig onderzoek hebben en dat we de effectiviteit moeten meten. Dit is een tegenstrijdigheid in uw antwoord.

Ik denk ondermeer aan de persoon die het initiatief heeft genomen voor de opvoedingswinkel in Limburg. We hebben hem gehoord in de hoorzittingen en ik heb een individueel gesprek met hem gevoerd. Een van de eerste dingen die hij me heeft bezworen, is dat er een ondersteuningspunt en een expertisegroep nodig is die alle goede dingen samenbrengt en hen helpt. Hij zei dat ze alles alleen moeten uitwerken. Hetzelfde pleidooi hoorden we in de hoorzitting van onder meer mensen van de KUL.

Daarom ben ik verrast dat u zo negatief reageert op een expertisecentrum, dat uiteindelijk niet meer doet dan ervoor zorgen dat er onderzoek gebeurt dat kan worden doorgegeven. Zo kan er uitwisseling gebeuren en kunnen we naar een structureel

kader gaan. Een van de grote klachten van de man uit Limburg was dat er zoveel geld wordt gebruikt, maar dat het veel efficiënter zou zijn als we de initiatieven kunnen stroomlijnen.

Het komt mooi over om overal opvoedingswinkels op te zetten. Ik ben het ermee eens, maar ik zou graag zien dat er hulp kan worden geleverd door degenen die wel al ervaring hebben opgebouwd. Noem het voor mijn part iets anders dan een expertisecentrum, maar iets waar de activiteit die men verwacht van een expertisecentrum kan worden ontwikkeld.

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mevrouw Becq, ik denk dat onze standpunten niet zo ver van elkaar liggen als blijktbaar is overgekomen. Ik bedoel met 'geen expertisecentrum' dat er geen nieuwe bakstenen moeten komen en dat zo'n centrum iets zou zijn dat overneemt wat nu op het terrein gebeurt. Daar kies ik duidelijk niet voor.

Als u het hebt over het stroomlijnen, het elkaar kunnen vinden en uitwisselen, is dit zeer zeker ook mijn keuze. Volgens mij kunnen we bestaande organisaties hierbij inschakelen. Ik vind in het bijzonder Kind en Gezin zeer geschikt om daarbij een rol te spelen. Dat doet deze organisatie al met nieuwe initiatieven en inloopteams.

Ik vind inderdaad dat we onderzoek nodig hebben. Het voorbeeld is gegeven in de feiten met het uitbesteden van een studie aan de KUL en het van nabij volgen van de conclusies ervan. Ik heb het dus niet over bakstenen en een nieuw dak, maar over een trefpunt, waar bijvoorbeeld Kind en Gezin een rol in kan spelen, en over onderzoek, zoals onderzoeksopdrachten die we hebben gegeven aan de KUL. Ik geloof dus dat we dichter bij elkaar staan dan het begrippenkader doet vermoeden.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Ik hield geen pleidooi voor bakstenen, maar voor het denken op lange termijn waarbij men de initiatieven niet naast elkaar zet maar op een gestructureerde en onderbouwde manier werkt. Dit hebben we veel te weinig gezien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.20 uur.*